

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 11.04.2023 15:30 - 19:40

Paikka Fellmannia, Kirkkokatu 27, kokoushuoneet Ars ja Cultura

Kaupunginhallitus piti kokoustauot klo 16.48-16.55 ja klo 19.22-19.24

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	saapui asiantuntijaesittelyn aikana klo 15.36, poistui esteellisenä 130 §:n käsittelyn ja päättöksenteon ajaksi klo 19.32-19.33
	Nieminen Mira	II varapuheenjohtaja	poistui 132 §:n käsittelyn ja päättöksenteon ajaksi klo 19.33-19.34
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	poistui 121 §:n käsittelyn ja päättöksenteon ajaksi klo 18.18-18.34
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	poistui 130 §:n käsittelyn ja päättöksenteon ajaksi klo 19.32-19.33
	Putula Toni	jäsen	
	Ratia Jorma	jäsen	poistui 126 §:n käsittelyn ja päättöksenteon ajaksi klo 18.58-19.22
	Kaikkonen Jouni	jäsen	

Rissanen Jari	varajäsen	
Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	poistui asiantuntijaesittelyn aikana klo 17.40
Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	poistui 130 §:n käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 19.32-19.33
Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	poistui kokoustaun aikana klo 19.24
Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	poistui asiantuntijaesittelyn aikana klo 17.28
Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä	
Mäkinen Mika	konsernipalvelujohtaja	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	teams
Virkkunen Pekka	lakiasiaainjohtaja	
Naasko Oili-Mirjam	viestintäpäällikkö	
Vitzthum Christoph	toimitusjohtaja, Fazer- konserni	asiantuntijaesittely klo 15.35-16.48, Fazerin tilannekatsaus ja suunnitelmat Lahdessa
Lindblad Tom	kaupallinen johtaja, Fazer- konserni	asiantuntijaesittely klo 15.35-16.48, Fazerin tilannekatsaus ja suunnitelmat Lahdessa
Arrajoki Jarkko	toimitusjohtaja, Fazer Mylly Suomi	asiantuntijaesittely klo 15.35-16.48, Fazerin tilannekatsaus ja suunnitelmat Lahdessa

Anttila Heli	yhteiskuntasuhdejohtaja, Fazer-konserni	asiantuntijaesittely klo 15.35-16.48, Fazerin tilannekatsaus ja suunnitelmat Lahdessa
Ahlfors Niina	aluesuunnittelujohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.55-17.38/125 §
Sääksniemi Johanna	yleiskaava-arkkitehti	asiantuntijaesittely klo 16.55-17.38/125 §
Kiuru Jesse	projektipäällikkö	asiantuntijaesittely klo 17.41-18.18/121 §
Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Talja Martti	jäsen
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja

Valitse toimitus puolesta

Sirkku Hildén

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Toni Putula

Jouni Kaikkonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 18.04.2023

Anniina Kovero
hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 118	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 119	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 120	Kaupungin edustajan määrääminen PHP Holding Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	8
§ 121	Sopimus yhteistyöstä koskevista periaatteista pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuiden järjestämisestä Lahdessa vuonna 2029 tai tarvittaessa 2031 tai 2033	10
§ 122	Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	20
§ 123	International Work Lahti -hankkeen hakeminen ja kaupungin omarahoitusosuuden osoittaminen (ESR+)	21
§ 124	Tiedote jaostojen asioista	24
§ 125	Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen liitolle Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksesta	25
§ 126	Valtuustokysymys: Mihin toimiin kaupunginhallitus, valtuusto sekä konserni- ja tilajaosto aikovat ryhtyä konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan lehtihaastattelussa 17.12.2022 esittämien kannanottojen vuoksi KV	29
§ 127	Valtuustoaloite: Avantouintipaikan järjestäminen Karistoon KV	40
§ 128	Valtuustoaloite: Vartiointipalvelujen oston lainmukaisuus ja säästöjen tarkoituksenmukaisuus KV	44
§ 129	Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen purkaminen KV	56
§ 130	Yhteistyöpöytäkirja hyvinvointialueen, Päijät-Hämeen kuntien ja maakuntaliiton strategisen johtamisen yhteensovittamisen periaatteiksi	62
§ 131	Muutoksia vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalilautakunnissa ja vaalitoimikunnissa	64
§ 132	Lausunto hallinto-oikeudelle Koko Lahti Oy:n SVOP-rahastosijoitusta koskevasta valituksesta	67
§ 133	Tiedoksi merkittävät asiat	70

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 118

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

nro 8

§ 119

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsen Toni Putula ja jäsen Jouni Kaikkonen.

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 120

Kaupungin edustajan määrääminen PHP Holding Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

1613/00.00.01.10/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatiuksen kaupungin edustajaksi PHP Holding Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään tiistaina 11.4.2023 klo 18.00 Lahden Messukeskuksessa, Lahti Halli/kokoustilat, Salpausselänkatu 5 B, 15110 Lahti.

Samalla kaupunginhallitus antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeeksi hyväksyä yhtiön tilinpäätöstä koskevat ja muut esityslistalla olevat asiat esityksen mukaisesti ja antaa muut tarpeelliseksi katsomansa toimiohjeet.

Vielä kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Perusteluosa

PHP Holding Oy:n yhtiökokouskutsu on esityslistan liitteenä.

Tilinpäätösasiakirjat ovat oheismateriaalina Cloud Meetingissä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Valtakirja ja ilmoittautuminen 7.4. mennessä yhtiöön, ote+asiakirjat edustajalle

Liitteet

- 1 Kokouskutsu PHP Holding Oy:n yhtiökokous
11.4.2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 121

Sopimus yhteistyöstä koskevista periaatteista pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuiden järjestämisestä Lahdessa vuonna 2029 tai tarvittaessa 2031 tai 2033

2957/12.04.00.01/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Projektipäällikkö Jesse Kiuru, p 044 483 1597

Vt. liikuntatoimenjohtaja Markku Ahokas, p 044 416 3629

Elinvoimajohtaja Markus Lankinen, p 040 701 7328

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus nimesi kaupungin edustajiksi kaupunginjohtajan ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajan hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupungin osalta hiihdon MM-kisojen hakuun ja järjestämiseen liittyvät taustasopimukset Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat (2 henkilöä) ja pysyvät asiantuntijat hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupungin osalta hiihdon MM-kisojen hakuun ja järjestämiseen liittyvät taustasopimukset Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Varsinainen kisojen järjestelysopimus Hosting Contract käsitellään ja hyväksytään kaupunginhallituksessa erikseen, mikäli MM-kisat myönnetään Lahteen.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat (2 henkilöä) ja pysyvät asiantuntijat hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Käsittely

III varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. III varapuheenjohtaja Milla Bruneau poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn kuluessa esittelijä muutti päätösehdotusta lisäämällä siihen seuraavan lauseen:

"Varsinainen kisojen järjestelysopimus Hosting Contract käsitellään ja hyväksytään kaupunginhallituksessa erikseen, mikäli MM-kisat myönnetään Lahteen."

Käsittelyn kuluessa kaupunginhallitus nimesi kaupungin edustajiksi kaupunginjohtajan ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajan hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Perusteluosa

Kansainvälisen Hiihtoliiton (FIS) pohjoismaisten hiihtolajien maailmanmestaruuskilpailuita on järjestetty vuodesta 1924 lähtien. MM-kilpailut järjestetään nykyisin joka toinen vuosi. Lahti on toiminut MM-

hiihtojen isäntänä toistaiseksi seitsemän kertaa (1926, 1938, 1958, 1978, 1989, 2001, 2017).

Lahden kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.5.2022 §202 päättänyt, että Lahden kaupunki ilmoittaa Suomen Hiihtoliitolle ja Kansainväliselle Hiihtoliitolle halukkuudesta toimia vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen isäntäkaupunkina.

Lahden kaupunki on neuvottelut yhdessä Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran kanssa pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen hakemisen ja järjestämisen periaatteista vuodelle 2029 sekä tarvittaessa vuosille 2031 ja 2033, mikäli MM-kisojen järjestelyoikeuksia ei myönnetä Suomen Hiihtoliitolle ja Lahdelle vuonna jo aiemmin.

Hakemus vuoden 2029 MM-kisojen järjestämisestä on jätettävä 1.5.2023 mennessä ja hakuasiakirjat 1.8.2023 mennessä. FIS:n Hallitus tekee oman aikataulunsa mukaisesti päätöksen vuoden 2029 MM-hiihtojen kisaisännästä kokouksessaan toukokuussa 2024

Lahden edellisten MM-kisojen suorien aluetalousvaikutusten Lahden seudulle laskettiin olleen vähintään 25 miljoonaa euroa (Sportcal -vaikuttavuusraportti 2017). Vuonna 2017 kisojen kokonaisyleisömäärä oli 270 000 mukaa lukien torin seremonia- ja palkintojenjako alueet. MM-kisoissa toimi 3000 vapaaehtoista kisatoimitsijaa, joista 700 opiskelijoita. Kisoihin osallistui urheilijoita 60 maasta, yhteensä n. 1500 joukkueen jäsentä, joiden keskiviipymä alueella oli 10 majoitusvuorokautta. Lahdesta lähetettiin 1060 tuntia TV-lähetystä noin 90 eri maahan ja katsottiin kumulatiivisesti tv-lähetyksiä 236 miljoonaa tuntia. Tapahtuman imago-, aluetalous- ja työllisyysyödyt alueelle olivat merkittäviä.

Lahden vuoden 2029 MM-kisaprojektin tavoitteena on kasvattaa tapahtuman positiivista vaikuttavuutta talousvaikutusten näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Lahden vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat olisivat suurin urheilutapahtuma Lahdessa 2020-luvulla. MM-Kisojen perintönä Lahden asema maailman johtavana talviurheilukaupunkina vahvistuu, minkä lisäksi kaupungilla on aiempaa paremmat puitteet isännöidä vastaavan koko luokan tapahtumia myös jatkossa.

MM-kisojen hakemisen ja järjestämisen periaatteet Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välillä.

Osapuolten neuvottelemat keskeiset MM-kisojen hakemista ja järjestämistä ohjaavat periaatteet.

1. Pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuiden oikeudet omistaa kansainvälinen Hiihtoliitto (FIS). MM-kilpailuiden järjestäjien yleiset vastuut ja oikeudet määritellään FIS:n kulloinkin voimassa olevissa säännöissä, joita ovat esimerkiksi säännöt MM-kilpailuiden järjestämisestä, eri kilpailulajien (maastohiihto, mäkihyppy ja yhdistetty) kilpailu- ja suorituspaikkasäännöt.
2. Lisäksi MM-kilpailuiden järjestämiseen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista sovitaan FIS:n Hosting Contract -asiakirjassa, jonka FIS allekirjoittaa valitsemansa hakijan kanssa. Kansallisen järjestäjän puolesta tämän asiakirjan allekirjoittavat kansallinen liitto ja kaupunki/kunta.
3. SHL omistaa oikeuden hakea FIS:n hallinnoimia kilpailuita Suomeen ja toimii ensisijaisena hakijana hiihdon MM-kilpailuille.
4. Lahti toimii vuoden 2029 tai 2031 tai 2033 MM-kisojen ainoana kilpailupaikkakuntana Suomessa.
5. MM-kisojen hakuvaihe tai hakuvaiheet, mikäli ensimmäisiä haettavia kisoja ei saada, ovat osa toteuttavaa pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisaprojektia, ei edellisestä irrallinen projekti.
6. Osapuolet sitoutuvat hakemaan myös vähintään kaksia seuraavia pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuita Lahteen (2031, 2033), mikäli vuoden 2029 MM-kisojen järjestelyoikeuksia ei myönnetä Lahteen.
7. SHL:n avaintehtävänä on johtaa tapahtumaan liittyvien kaupallisten oikeuksien järjestämistä, tapahtuman yleisiä järjestelyitä sekä edistää osaltaan hiihtourheilun aseman vahvistamista kansallisesti.

8. LHS:n avaintehtävänä on vastata kilpailuiden järjestämisestä, kilpailuorganisaatioon liittyvistä tehtävistä sekä edistää osaltaan hiihtourheilun aseman vahvistamista paikallisesti.
9. SHL ja LHS voivat jakaa kilpailun- ja tapahtumanjärjestämiseen liittyviä tehtäviä omistamalleen Salppuri Oy:lle.
10. Salppuri Oy toimii MM-kisojen operatiivisesta järjestämisestä vastaavana organisaationa joko omana yhtiönään tai tytäryhtiön tai vastaavan järjestelyn muodossa.
11. Lahden kaupungin avaintehtävänä on vastata pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisojen edellyttämistä suorituspaikoista sekä Urheilukeskuksen alueen yleisestä kehityksestä niin, että alue mahdollistaa pohjoismaisten hiihtolajien korkeimman tason kilpailutapahtumat 2030-luvulla.
12. Lahden kaupungin tehtävänä on myös vastata omistamiensa kiinteistöjen ja alueiden vuokra-, ylläpito- ja kunnossapitotehtävistä sekä hoitaa MM-kisojen järjestelyihin liittyvät tehtävät, jotka kuuluvat kaupungin eri yksiköiden ydintehtäviin normaalistikin (liikuntapalvelut, suorituspaikkojen kunnostus, kunnossapito, katualueet, liikennejärjestelyt, ympäristöpalvelut jne.) ja ovat tarkoituksenmukaista järjestää kaupungin vastuulle suhteessa muuhun järjestelyorganisaatioon. Vastineeksi kaupunki on oikeutettu kohtuulliseen korvaukseen, jolla katetaan sovittava osa kaupungin käyttötalouteen kohdistuvista osista.
13. SHL ja LHS tavoittelevat MM-kisatapahtumasta taloudellista tuottoa, joka ohjautuu organisaatioiden oman toiminnan kehittämiseen kansallisesti ja paikallisesti.
14. Lahden kaupungin perusmotiivi osallistua MM-kisojen edellyttämiin suorituspaikkainvestointeihin sekä järjestelyihin on kisojen positiivinen vaikutus aluetalouteen sekä kaupungin imagoon ja vetovoimaan pitkällä aikavälillä.
15. On olemassa riski, että kisoja ei myönnetä Suomeen/Lahteen. Tällöin hakuprojektiin investoidut eurot eivät tuloudu hakijoille millään tavalla MM-kisojen tuoman hyödyn kautta. Vakiintunut

käytäntö Suomessa 2000-luvulla, että riskin hakukustannuksista kattaa paikallinen hakija (tässä LHS / Lahden kaupunki).

16. On olemassa riski, että kisat eivät ole taloudellisesti kannattavat. Sopimuksenteossa riskijakoa koskevissa kohdissa huomioidaan, että taloudellisesti tappiollinen tapahtuma tuo tästä huolimatta hyötyjä osapuolille, erityisesti Lahden kaupungille ja alueelle.

Sopimuksen sisältö ja vastuut Lahden kaupungille / hakuprojekti

Lahden kaupunki nimeää omat edustajansa ja pysyvät asiantuntijansa hakua varten perustettavaan hakukomiteaan.

Lahden kaupunki vastaa hakuprojektin aikana hakuprojektiin liittyvistä maksuista ja toiminnan rahoittamisesta, ja pitää tästä erillistä kirjanpitoa hakukomitean hyväksymän talousarvion mukaisesti.

Mikäli MM-kisat myönnetään Lahdelle, maksetaan hakuprojektin tai hakuprojektien (2031, 2033) aikana MM-hausta ja MM-hauista kertyneet kustannukset / saatavat takaisin Lahden kaupungille MM-kisojen järjestelyorganisaation toimesta vähennettynä LHS:n ja Lahden kaupungin omarahoitusosuuksilla.

Lahden kaupungin omarahoitusosuus vuoden 2029 haun osalta on 50 000 euroa – ja mahdollisten vuosien 2031 ja 2033 hakujen osalta 37 500 euroa (2031) ja 25 000 euroa (2033).

Mikäli Lahteen ei myönnetä MM-kisoja tämän sopimuksen määrittämässä ajassa, eikä sopimusaikaa ole pidennetty koskemaan seuraavia hakuja, vastaavat Lahden kaupunki ja LHS hakuprojektien aikana syntyneistä hakujen nettokustannuksista yhteisvastuullisesti. Lahden kaupungin osuus hakuprojektien nettokustannuksista (bruttokustannukset – saadut tuet ja avustukset) on 75 prosenttiyksikköä, mikä on hakuhankeen taloudellinen riski Lahden kaupungille.

Sopimuksen sisältö ja vastuut Lahden kaupungille / MM-kisojen järjestäminen

Lahden kaupunki, Suomen Hiihtoliitto ja Lahden Hiihtoseura sopivat, että kansainvälisen Hiihtoliiton FIS:n myöntäessä pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat Lahteen, ne yhdessä muodostavat MM-kisojen

järjestelytoimikunnan, johon nimetään kolme jäsentä jokaisesta organisaatiosta sekä pysyviä asiantuntijajäseniä.

MM-kisojen operatiivisesta järjestämisestä, tapahtuman tuotannosta, kaupallisesta toiminnasta vastaa ensisijaisesti LHS:n ja SHL:n yhdessä omistama yhtiö, lähtökohtaisesti Salppuri Oy (y-tunnus 3176721-2).

SHL ja LHS vastaavat yhdessä MM-organisaation järjestämiseen ja järjestäytymiseen liittyvistä tehtävistä sekä vastaavat viime kädessä yhtiön toiminnasta ja yhtiön vastuulle siirrettävistä MM-kisojen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä, velvollisuuksista ja oikeuksista. Lahden kaupunki ei ole osallinen tällaisessa järjestelyssä omistajan roolissa.

Lahden kaupungin vastuut MM-kisojen järjestelyissä ovat seuraavat:

Lahden kaupunki sitoutuu huomioimaan pohjoismaisten hiihtolajien harjoittelu-, kilpailu- ja tapahtumaolosuhteet suunnitellessaan ja kehittäessään Urheilukeskuksen aluetta yleisesti. MM-kisoihin tähtäävällä suorituspaikkarakentamisella on tarkoitus turvata mm. maailmancup -kilpailuiden jatkuvuus Lahdessa 2030-luvulla.

Kaupunki vastaa, että suorituspaikat täyttävät Kansainvälisen Hiihtoliiton (FIS) suorituspaikoille omissa säännöissään (mm. eri kilpailulajien lajikohtaiset säännöt) asettamat säännöt ja määräykset mukaan. Kaupunki vastaa, että suorituspaikoilla on tarvittavat FIS:n hyväksymät sertifikaatit sekä vastaa näistä prosesseista aiheutuvista kustannuksista. Lähtökohtana on, että kaupunki vastaa Urheilukeskuksen kiinteistä rakenteista ja suorituspaikoista hakuasiakirjoissa määriteltävällä tavalla.

Lahden kaupunki luovuttaa MM-organisaation käyttöön veloituksetta koko Urheilukeskuksen alueen rakennuksineen pois lukien Lahden kaupungin velvoitteiden suorittamiseen tai normaalin toiminnan järjestämiseen (hallintotilat) tarvitsemat välttämättömät tilat. Tämä otetaan huomioon alueen mahdollisissa uusissa vuokrasopimuksissa. Nykyisten vuokralaisten kanssa sovitaan järjestelyistä, kun hakuprosessin tulos, järjestysvuosi ja päivämäärät ovat selvillä.

Lahden kaupunki vastaa kustannuksellaan suorituspaikkojen (ladut, mäet) kilpailukuntoon saattamisesta sekä harjoitusten ja kilpailuiden aikaisesta suorituspaikkojen kunnossapidosta.

Lahden kaupunki vastaa Urheilukeskuksessa hallinnassaan ja MM-organisaation käyttöön luovutettavien kiinteistöjen ja kiinteiden rakenteiden huollosta, kunnossapidosta, huoltopäivystyksestä, siivouksesta, puhtaanapidosta, WC-järjestelyistä sekä kiinteiden tilojen käytöstä aiheutuvista käyttökustannuksista.

Lahden kaupunki vastaa tarvittavista liikenne- ja pysäköintijärjestelyistä Lahden kaupungin toimivaltaan kuuluvilla alueilla.
Pysäköintijärjestelyjen osalta vastuu ei koske kiinteitä parkkirakennuksia tai -halleja.

Lahden kaupunki myöntää MM-kisoihin akkreditoitaville henkilöille (toimitsijat, joukkueet, media ym.) sekä pääsylipun lunastaneille katsojille (pääsylipun voimassaoloaikana) veloitusettoman liikkumisen paikallisliikenteen linja-autoilla Lahden kaupungin alueella MM-kisojen aikana osana kisojen vastuullisuuslupausta.

Kaupunki saa korvauksena sille tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista kymmenen prosenttiyksikön osuuden FIS:n MM-kisajärjestäjälle maksaman järjestelykorvauksen nettosummasta.

Lahden kaupungin, Suomen Hiihtoliiton ja Lahden Hiihtoseuran välinen sopimus sisältää klausuulin, jossa eri osapuolten vastuita ja velvollisuuksia neuvotellaan uudelleen, mikäli edellä mainittu järjestelykorvauksen taso olisi alhaisempi kuin Lahden edellisissä MM-kilpailuissa vuonna 2017.

SHL ja LHS vastaavat yhdessä omistamansa MM-organisaation (Yhtiö) toiminnasta ja sopivat omassa tästä sopimuksesta erillisessä sopimuksessaan keskinäisistä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, työnjaosta, voiton ja tappionjaosta sekä muista osapuolia koskevista asioista.

MM-projektin taloudellinen tulos, voitto tai tappio, jaetaan kokonaisuudessaan SHL:lle ja LHS:lle osapuolten keskenään sopimalla tavalla.

Sopimuksen riskit ja mahdollisuudet Lahden kaupungille

Lahden vuoden 2029 MM-kisaprojektin tavoitteena on kasvattaa tapahtuman positiivista vaikuttavuutta talousvaikutusten näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Lahden edellisten MM-kisojen suorien aluetalousvaikutusten Lahden seudulle laskettiin olleen vähintään 25 miljoonaa euroa (Sportcal -vaikuttavuusraportti 2017). Vuonna 2017 kisojen kokonaisyleisömäärä oli 270 000 mukaa lukien torin seremonia- ja palkintojenjako alueet. MM-kisoissa toimi 3000 vapaaehtoista kisatoimitsijaa, joista 700 opiskelijoita. Kisoihin osallistui urheilijoita 60 maasta, yhteensä n. 1500 joukkueen jäsentä, joiden keskiviipymä alueella oli 10 majoitusvuorokautta. Lahdesta lähetettiin 1060 tuntia TV-lähetystä noin 90 eri maahan.

Lahden vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kisat olisivat suurin urheilutapahtuma Lahdessa 2020-luvulla. MM-Kisojen perintönä Lahden asema eräänä maailman johtavana talviurheilukaupunkina vahvistuu, minkä lisäksi kaupungilla on aiempaa paremmat puitteet isännöidä vastaavan koko luokan tapahtumia myös jatkossa.

On olemassa riski, että kansainvälinen hiihtoliitto, FIS, ei myönnä pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuja Lahteen vuosina 2029, 2031 tai 2033. Tämän myötä hakuprojektien nettokustannuksista suurin osa (kolme neljäsosaa) lankeaisi kaupungin maksettavaksi ilman takaisinmaksua MM-kilpailuiden järjestämiskorvauksista.

On olemassa riski, että vuoden MM2029 kisat tuottavat MM-kisaorganisaatiolle taloudellisia tappioita. Kaupungin näkökulmasta tällaisen skenaarion toteutuminen, tarkoittaisi edellä mainitun järjestelykorvauksen kohtuullistamista tai äärimmäisessä tilanteessa korvauksen laimenemista nollaan saakka.

Kaupunki ei kuitenkaan missään tilanteessa joudu korvaamaan MM-organisaation mahdollisia tappioita muiden järjestäjien puolesta.

Klausuulilla turvataan sopimuksen muiden osapuolien toiminnan jatkuvuutta mahdollisissa tappiutilanteissa, turvaten mm. Salpausselän kisojen järjestämisen jatkuvuuden.

Lahden kaupunki on perustanut MM-hakua ja muita suurtahtumahakuja valmistelemaan hankkeen "MM29 - Uudistuvaa kilpailukykyä kovenevassa kilpailussa". Hankkeen toteutusaika on 1.11.2022 - 31.10.2023. Hankkeelle on myönnetty Päijät-Hämeen liiton AKKE-rahoitusta enintään 66 128 euroa. Kaupungin omakustannusosuus hankkeessa on enintään 28 341 euroa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: valitut edustajat ja asiantuntijat, Suomen hiihtoliitto, Lahden Hiihtoseura

Liitteet

- 2 MM2029_haku_SOPIMUS POHJOISMAISTEN KISOJEN HAUSTA_04042023
- 3 MM2029_puite_SOPIMUS YHTEISTYÖTÄ KOSKEVISTA PERIAATTEISTA MM-KISOJEN JÄRJESTÄMISESSÄ LAHDESSA
- 4 LIITE1_Periaatteet_MM-kisojen haku ja järjestäminen Lahdessa 2029-2033
- 5 MM29_Urheilukeskusalue_puitesopimus_Lahti_LHS_SHL(1)

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 122

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 123

International Work Lahti -hankkeen hakeminen ja kaupungin omarahoitusosuuden osoittaminen (ESR+)

1718/00.01.03.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinkeinopäällikkö Miikka Venäläinen, p. 044 018 7378

Kehitysjohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä pöytäkirjan tämän kokousasian osalta heti ja oikeutti panemaan päätöksen täytäntöön mahdollisesta oikaisuvaatimuksesta huolimatta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Lahden kaupunki jättää International Work Lahti - hankkeen hakemuksen Euroopan sosiaalirahaston rahoitushakuun 12.4.2023 mennessä. Mikäli hanke saa rahoituksen, omarahoitusosuus 400 000 - 500 000 € vuosien 2023-2026 aikana katetaan elinvoima- ja työllisyyspalvelujen kustannuspaikalta 101014039 sisäiset projektit. Lopullinen hankehakemus tuodaan tiedoksi elinvoima- ja työllisyysjaostolle.

Samalla kaupunginhallitus päättää hyväksyä pöytäkirjan tämän

kokousasia osalta heti ja oikeuttaa panemaan päätöksen täytäntöön mahdollisesta oikaisuvaatimuksesta huolimatta.

Perusteluosa

Lahden kaupungissa asuu jo yli 10 000 vieraskielistä ja yritysten kyky työllistää vieraskielistä työvoimaa on elinvoimanäkökulmasta kriittinen menestystekijä. Lahden kaupunki haki syksyn 2022 ESR+ -haussa rahoitusta International House Lahti -hankkeelle, jolla rakennettaisiin uudenlainen toimintamalli vieraskielisten juurruttamiseen sekä työmarkkinoille ohjaamiseen. International House Lahti -hankkeelle ei kuitenkaan myönnetty rahoitusta ja hankkeen sisältöjen todettiin soveltuvan paremmin kevään 2023 ESR + -hakuun, jonka erityistavoite 4.1 Polkuja työelämään, mahdollistaisi paremmin vieraskielisten työllistymispalveluita edistävien palveluiden kehittämisen hankemuotoisesti.

Lahden kaupungin elinvoima- ja työllisyyspalvelut on valmistellut ESR+ -hakuun International Work Lahti (New Era Fast Recruiting Services for International Employees in TE24 Reform) -hankehakemusta. International Work Lahti -hanke mahdollistaa maahanmuutto- ja työllisyyspalveluiden yhteiskehittämisen paremmin vastaamaan TE24- ja KOTO24-uudistusten aiheuttamiin muutoksiin sekä edistäisi merkittävästi vieraskielisten työllistymistä Lahden alueen yrityksiin ketterien kokeilujen avulla.

Hankkeen tavoitteena on edistää Lahden seudun vieraskielisten mahdollisimman nopeaa työllistymistä ja työnantajien kyvykkyyttä hyödyntää vieraskielisten osaamispotentiaalia. International Work Lahti -hanke vastaa nopeilla rekrytointiratkaisuilla kansainvälistyvän Lahden seudun työllisyyden ja osaavan työvoiman haasteisiin. Palvelun kärki on työmarkkinakuntoisten ja avoimille työmarkkinoille soveltuvien asiakkaiden nopeassa työllistymisessä avoimille työmarkkinoille ns.

rekrytointikaistojen kautta niin ennalta ehkäisevästi kuin työttömyyden alkuvaiheessa. Vaikeammassa työmarkkina-asetmassa olevat ohjataan TOTTA!-hankkeen asiakkaiksi.

International Work Lahti -hankkeen kokonaisbudjetti on arviolta 1,6 – 2,0 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana ja kaupungin omarahoitusosuus 400 000 – 500 000 € vuosina 2023-2026.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi: Tuija Aarnikoivu, Talouspalvelut

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 124

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneaun tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 125

Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen liitolle Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksesta

5948/10.02.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi p. 050 518 4445

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksesta.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lausunto koskee Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotusta. Lahden kaupunki on tuonut lausunnossaan esiin ehdotusvaiheen materiaaleihin liittyviä näkökulmia ja tarkennustarpeita. Lausunto on valmisteltu kaupunkisuunnittelun asiantuntijoiden yhteistyönä.

Päijät-Hämeen liitto on yhdessä alueen kuntien kanssa asettanut Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotuksen nähtäville mielipiteiden ja lausuntojen antamista varten. Ehdotus on nähtävillä 15.3-13.4.2023 välisenä aikana. Nähtävillä oleva ehdotusvaiheen materiaali on sähköisessä muodossa Päijät-Hämeen liiton nettisivuilla.

Lahden kaupunkiseudulla on maankäytön, asumisen ja liikenteen seudullinen MAL-sopimus valtion kanssa. Sopimuksen piiriin kuuluvat Lahden kaupungin lisäksi Orimattilan ja Heinolan kaupungit sekä Hollolan, Asikkalan, Kärkölän ja Iitin kunnat. MAL-sopimus velvoittaa laatimaan alueelle kaupunkiseutusuunnitelman.

Kaupunkiseutusuunnitelma osoittaa yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat Lahden kaupunkiseudulla. Se yhteensovittaa seudun kestävän yhdyskuntarakenteen, vähähiilisen liikennejärjestelmän ja monimuotoisen viherrakenteen suunnittelua pitkälle tulevaisuuteen. Rakennemalli linjaa samat asiat koko Päijät-Hämeessä ja sen aluerakenteessa, sillä kolme pohjoisinta kuntaa, Padasjoki, Sysmä ja Hartola eivät ole mukana MAL-sopimuksessa.

Kaupunkiseutusuunnitelma helpottaa sopimuspohjaista MAL-yhteistyötä ja kuntien kaavoitusta ja siinä on mahdollista osoittaa myös pitkän aikavälin suunnitelmiin pohjautuvia lyhyemmän aikavälin konkreettisia toimenpiteitä. Tarkkuustasoltaan kaupunkiseutusuunnitelman voi kuvata olevan kunnan strategisen yleiskaavan ja maakuntakaavan väliltä. Kaupunkiseutusuunnitelmalla ja rakennemallilla ei ole oikeusvaikutuksia, mutta ne antavat hyvän pohjan kuntien yleiskaavojen laadinnalle. Rakennemalli myös ohjaa kokonaismaakuntakaavan laadintaa. Maakuntakaavan uudistamistyö on tarkoitus käynnistää kaupunkiseutusuunnitelman ja rakennemallin valmistuttua.

Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin tavoitevuonna 2060 maakunnassa on 226 000 asukasta ja 88 000 työpaikkaa. Väestö siis kasvaa 21 000 asukkaalla ja työpaikkamäärä 15 000 työpaikalla. Kasvu ohjautuu yhdyskuntarakenteen alueille, jotka tiivistyvät nykytasosta, poikkeuksena liikenteen solmukohdat sekä uudet asemanseudut, joihin syntyy uusia asumisen ja työpaikkojen alueita. Maakunnan haja-asutusalueiden asukas- ja työpaikkamäärät sen sijaan vähenevät. Lähes kaikki kasvu ohjautuu MAL-alueelle. Lahden osalta kasvuluvut ovat 15 410 uutta asukasta ja 10 200 uutta työpaikkaa. Mitoituksen pohjaesitys on hyväksytty joulukuussa 2022 kaupunkiseutusuunnitelman osalta MAL-poliittisessa ohjausryhmässä ja rakennemallin osalta Päijät-Hämeen maankäytön ohjausryhmässä.

Ehdotusvaiheen materiaali koostuu ehdotuskartoista, selostuksesta, karttamerkintöjen sekä mitoituksen kuvauksesta, vaikutusten arvioinneista sekä liitekartoista. Ehdotuskartoilla käsitellään neljää eri teemaa: asumista, liikennettä, elinkeinoja ja viherverkostoa. Teemoja voi tarkastella myös omilla kartoillaan. Vaikutusten arviointi on tehty erillisenä kokonaisuutena, eikä perusteluosa sisällä siksi erillistä ennakkovaikutusten arviointia.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lausunto ehdotussivuston palautekanavan kautta tai sähköpostilla osoitteeseen toimisto(at)paijat-hame.fi
13.4.2023 klo 15 mennessä

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Liitteet

- 6 Päijät-Hämeen liiton lausuntopyyntö, Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ehdotus
- 7 Lahden kaupungin lausunto kaupunkiseutusuunnitelmasta ja rakennemallista
11042023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 126

Valtuustokysymys: Mihin toimiin kaupunginhallitus, valtuusto sekä konserni- ja tilajaosto aikovat ryhtyä konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan lehtihaastattelussa 17.12.2022 esittämien kannanottojen vuoksi KV

600/00.01.01.04/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa vastauksenaan kysymykseen perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee valtuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen."

Käsittely

Jäsen Jorma Ratia ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 1 kohdan perusteella. Jäsen Jorma Ratia poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Valtuutettu Tapani Ripatti ja 21 muuta valtuutettua ovat toimittaneet kaupungin kirjaamoon liitteenä olevan valtuustokysymyksen 31.1.2023.

Valtuustokysymys oli kaupunginhallituksen käsittelyssä 6.3.2023/80§. Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi seuraavilla saatesanoilla: konserni- ja tilajaoston puheenjohtajalta pyydetään kirjallinen vastine, lisäksi valtuustokysymyksessä esitettyihin kysymyksiin vastataan kohta kohdalta ja vastausta selkeytetään.

Asianosaisen kuuleminen

Kaupunginhallitus on varannut konserni- ja tilajaoston puheenjohtajalle tilaisuuden tulla kuulluksi ja antaa selityksen valtuustokysymyksen perusteisiin ja esittämään mielipiteensä valtuustokysymyksessä esitettyihin kysymyksiin. Selitys on pyydetty toimittamaan kirjallisesti 29.3.2023 klo 15.00 mennessä.

Asianomaisen vastine asiassa

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja on toimittanut selityksensä esitettyihin perusteisiin 20.3.2023. Selitys on tallennettu luottamushenkilöiden sähköiseen kokousjärjestelmään.

Valtuustokysymyksen perusteista konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa, että valtuustokysymyksen sisältö on hallintosäännön vastainen, koska se ei koske kunnan toimintaa, hallintoa tai taloutta. Kysymys koskee vain yhden kaupunginvaltuutetun henkilöhaastattelussa annettua yksittäistä poliittista mielipidettä.

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja perustelee kantaansa todeten, että valtuustokysymys on tarkoitettu tilanteisiin, jossa kunta toimii julkisyhteisönä ja sen toimielimet tai viranhaltijat käyttävät heille suotua julkista valtaa ja päätöksentekoa tai muuta toimintaa, joihin seikkoihin

valtuustokysymyksellä pyritään tavalla tai toisella vaikuttamaan; tai saamaan vastauksia heiltä joihinkin yksittäisiin toimenpiteisiin. Hän toteaa olevansa kaupunginvaltuutettu ja luottamushenkilö, joka ei käytä julkista valtaa, eikä asema ole rinnastettavissa viranhaltijan asemaan.

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan perustelussa todetaan lisäksi, että jokaisella valtuutetulla on luottamusasemastaan riippumatta oikeus perustuslain 12 §:n tarkoittamaan sananvapauteen eikä sitä voida millään yksittäisillä toimilla, tässä tapauksessa poliittisilla perusteilla, rajoittaa tai kumota vain siksi, että mielipiteet ovat mahdollisesti erilaisia.

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajalta saadut mielipiteet valtuustokysymyksessä esittyihin kysymyksiin on kirjattu suoraan alla olevaan kappaleeseen: valtuustokysymyksessä kaupunginhallitukselle esitetyt kysymykset.

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kannanotot KTJ:tä koskeviin kysymyksiin

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kannanotot valtuustokysymyksessä esitettyihin konserni- ja tilajaostoa koskeviin kysymyksiin on kirjattu suoraan alla olevaan kappaleeseen: valtuustokysymyksessä kaupunginhallitukselle esitetyt kysymykset.

Valtuustokysymyksessä kaupunginhallitukselle esitetyt kysymykset

Edustavatko hänen (konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan) kannanotonsa KTJ:n mielipidettä?

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan vastine

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa selityksessään, ettei hän ole toiminut jaoston nimissä tai edustanut jaostoa. Lehtihaastattelu on ollut normaali yhden poliitikon haastattelu, jossa hän on esittänyt omia mielipiteitään, kuten sananvapauteen kuuluu. Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja on toimittanut vastineensa liitteenä lehtikirjoituksen kirjoittaneen toimittajan lähettämän sähköpostin ja nostaa sieltä seuraavan siteerauksen: ”Itsestään selvä lähtökohta tämäntyyppisissä henkilöhaastatteluissa on silti aina, että haastateltavan niissä esittämät mielipiteet ovat vain ja ainoastaan hänen omiaan. Niiden ei siten oleteta - eikä pidä olettaa -vastaavan haastateltavan edustaman luottamuselimen kollektiivisia näkemyksiä, ellei haastateltava näin erikseen ilmoita. Näinhän et tehnyt, eikä asiaa myöskään jutussa näin muotoiltu.”

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kanta

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kannanotoissa on todettu, että konserni- ja tilajaoston kannanotot eivät edusta KTJ:n mielipidettä.

Jos ne eivät edusta, niin miksi KTJ ei ole julkisuudessa korjannut puheenjohtajansa lausuntoja?

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan vastine

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa selityksessään, ettei ole lehtihaastattelussa edustanut jaostoa, vaikka toimittaja on lehtihaastattelussa käyttänyt hänestä poliittista titteliä. Hän toteaa, että jaoston päätökset tehdään viranhaltijoiden esittelystä, eikä ko. asiaa ole valmisteltu KTJ:lle, joten asiaa ei ole ollut mahdollista käsitellä.

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kanta

Konserni- ja tilajaoston jäsenten kannanotoissa on tuotu esille, että asiasta on käyty keskustelua jaoston kokousten yhteydessä

puheenjohtajan kanssa. Keskustelut ovat olleet epävirallisia, eikä niistä ole tehty merkintöjä pöytäkirjaan. Keskusteluissa on käyty läpi sitä, että puheenjohtajan näkemykset eivät ole vastanneet jaoston näkemyksiä.

Kannanotoissa on lisäksi todettu, että julkisuudessa media ei ole kysynyt jaoston jäsenten näkemyksiä asiasta. Myöhemmin kun media on käsitellyt konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan näkemyksiä, on käynyt selvästi esille, että hän on tuonut omia henkilökohtaisia näkemyksiään esille, ei jaoston näkemyksiä.

Onko hän enää puolueeton, uskottava jaoston puheenjohtaja?

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan vastine

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa näin olevan. Hänen työskentelyään jaostossa ei ole asetettu kyseenalaiseksi, eikä hän ole saanut viestiä etteikö hoitaisi tehtäviään asianmukaisesti ja hallintosääntöä sekä konserniohjetta noudattaen.

Voivatko Ratian kannanotot vahingoittaa Lahden mainetta kunnioittavan ja johdonmukaisen, poliittisen päätöksenteon kaupunkina, tapahtumakaupunkina tai kaupunkina, jossa on hyvä asua ja yrittää.

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan vastine

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa etteivät voi. Hänen mielestään yhden kaupunginvaltuutetun yksittäinen lehtihaastattelu ei aiheuta sekasortoa Lahdessa. Hänen mukaansa tapahtumayhtiöiden liiketoiminnot ym. ovat puhututtaneet Lahdessa jo vuosia.

Onko KTJ:n puheenjohtaja Jorma Ratian toiminta ja kielenkäyttö linjassa Lahden eettisten arvojen kanssa tässä tapauksessa?

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan vastine

Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja toteaa, että ei voi vastata kysymykseen, koska kysymys on yksilöimätön, perustelematon eikä siinä tuoda esiin mitä Lahden eettisiä arvoja kysymyksessä tarkoitetaan.

Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Lahden kaupungin hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 10 §:n mukaan vähintään 14 valtuutettua voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kunnan toimintaa, hallintoa tai talouden hoitoa koskevasta asiasta.

Kysymys on toimitettava kirjallisena kaupungin kirjaamoon. Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuuden viikon kuluttua kysymyksen saapumisesta, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa. Vastaus tai ilmoitus on merkittävä tiedoksi. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että käsite ”kunnan toiminta” koskee koko kuntalain soveltamisalaa (Harjula-Prättälä, Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat 2023, s. 155). Kysymys siitä, mihin toimiin kaupunginhallitus, valtuusto sekä konserni- ja tilajaosto aikovat ryhtyä, voidaan katsoa liittyvän kunnan toimintaan. Poliittisen luottamuksen arviointi kuuluu valtuustolle. Viranhaltijoiden valmisteluun liittyvät vastuut ja/tai oikeudet eivät ulotu poliittiseen arviointiin. Valtuustokysymyksessä esitettyihin kysymyksiin vastaaminen kuuluu näin ollen kaupunginvaltuustolle.

Tapani Ripatin kaupunginhallitukselle osoitettu kirje konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan kannanotosta lehtikirjoituksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on toimittanut edelleen kaupunginhallituksen jäsenille sähköpostitse 25.1.2023 valtuutettu Tapani Ripatin kaupunginhallitukselle osoitetun kirjeen konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan kannanotosta lehtikirjoituksessa. Asiasta on käyty keskustelu valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunnassa 25.1.2023. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että keskustelun tarkoituksena on, että toiminta sen jälkeen korjataan. Konserni- ja tilajaoston puheenjohtaja totesi palautteen vastaanotetuksi.

Kirjeestä on keskusteltu myös konserni- ja tilajaoston ja kaupunginhallituksen kokousten yhteydessä. Kirje on merkitty kaupunginhallitukselle tiedoksi 6.2.2023/53§.

Kunnan luottamushenkilöt ja luottamustoimen hoitaminen

Kuntalain (410/2015) 69§:n mukaan kunnan luottamushenkilöitä ovat valtuutetut ja varavaltuutetut, kunnan toimielimiin valitut jäsenet, kunnan kuntayhtymän toimielimiin valitsevat jäsenet sekä muut kunnan luottamustoimiin valitut henkilöt.

Kuntalain 69.2 § sisältää luottamushenkilön käyttäytymistä koskevan säännöksen, jossa korostetaan toimen hoitamisen moraalisia ja eettisiä arvoja: "Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla."

Luottamustehtävän poliittisesta luonteesta johtuen luottamushenkilöt suhtautuvat asioihin ja niiden hoitamiseen eri tavalla.

Käyttäytymissäännös onkin ymmärrettävä toimintaohjeeksi, joka

korostaa toiminnan moraalisia ja eettisiä arvoja. Oikeudellisia sanktioita säännöksen rikkomisesta ei voine seurata. (Harjula & Prättälä, 2019 s. 472).

Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen (79 §).

Luottamustoimen tunnusmerkkeihin kuuluu "erottamattomuus," poikkeuksena kuitenkin kuntalain 34 §:n sääntely erottamisesta epäluottamuksen perusteella.

Kuntalaissa säädetään virheellisestä menettelystä luottamustoimessa (85 §). Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys. Velvollisuuksien vastaisen menettelyn on liityttävä luottamustehtävän hoitoon. Selityksen pyytäminen on mahdollista silloinkin, kun ei ole suoranaista epäilyä rikoksesta. Jos lisätoimenpiteet ovat tarpeen, asiasta on ilmoitettava valtuustolle. (Harjula & Prättälä, Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, 2019, s. 547).

Lahden kaupungin eettinen ohjeisto

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Lahden kaupungin eettisen ohjeiston / eettiset toimintaperiaatteet 10.6.2019 § 64.

Eettisillä toimintaperiaatteilla tavoitellaan yhteistä luottamukseen perustuvaa toiminnan mallia, jossa toimitaan avoimesti ja vastuullisesti, muita kunnioittaen ja yhteisöllisyyttä kasvattaen. Eettiset toimintaperiaatteet perustuvat Lahden kaupungin arvoille, joita ovat vastuullisuus, yhdessä tekeminen ja avoimuus.

Eettisten toimintaperiaatteiden mukaan päättäjiltä odotetaan luottamustehtävässään seuraavaa:

- arvokasta käyttäytymistä ja hyvän esimerkin näyttämistä,
- korkeaa moraalia,
- huolenaiheisiin ja eettisten periaatteiden vastaiseen toimintaan puuttumista, sekä
- muiden eettisessä ohjeistossa mainittujen työntekijöiden ja esimiesten eettisten periaatteiden noudattamista.

Lisäksi todetaan, että toimiessaan Lahden kaupungin konserniin kuuluvan yhtiön, yhteisön tai säätiön hallituksen jäsenenä luottamushenkilön tulee toimia moitteettomasti noudattaen lakeja, konserniohjeita ja muita eettisissä ohjeistossa mainittuja eettisiä periaatteita.

Epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamustoimielimessä -toimintaohje

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamustoimielimessä -toimintaohjeen ohjeellisesti noudatettavaksi 25.1.2021 § 13.

Epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamustoimielimessä – toimintaohjeen mukaisesti epäasialliseen käytökseen pitää ja voidaan puuttua organisaation kaikilla tasoilla. Tavoitteena pitää olla epäasiallisen käytöksen nollatoleranssi eli organisaatiokulttuuri, jossa epäasiallista käytöstä ei hyväksytä eikä suvaita.

Mahdolliset ristiriidat otetaan nopeasti käsittelyyn oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti yhteisesti sovitun prosessin mukaisesti.

Lahdessa puututaan kaikkiin havaittuihin väärinkäytöksiin. Epäilyt väärinkäytökset on tutkittava ja tarvittaessa ryhdytään oikeustoimiin.

Väärinkäytösepäilyt käsitellään aina luottamuksellisesti ja oikeudenmukaisesti. Väärinkäytösepäilyjen käsittely prosessi on pääosin seuraavanlainen:

1. Kaupungin työntekijän, viranhaltijan ja luottamushenkilön on ilmoitettava havaitusta väärinkäytösepäilystä viipymättä esimiehelle, johdolle tai sisäiseen tarkastukseen.
2. Väärinkäytösepäilyt selvittää pääsääntöisesti väärinkäytösepäilyn kohteena olevan esimies, esteellisyys huomioon ottaen. Oikeudellisissa kysymyksissä avustaa tarvittaessa kaupungin lakipalvelut. Tarvittaessa voidaan käyttää apuna ulkopuolisia asiantuntijoita.
3. Mikäli on perusteltua syytä epäillä rikoksen tapahtuneen ja sen tueksi on esitettävissä tosiseikkoja, eikä rikosta olosuhteet huomioon ottaen ole pidettävä vähäisenä, laaditaan tutkintapyyntö ja asia siirtyy poliisin tutkittavaksi. Tutkintapyyntöön laatimisessa avustaa tarvittaessa lakipalvelut.
4. Aina kun väärinkäytösepäilystä tehdään rikosilmoitus, asiasta ilmoitetaan myös viestintäpalveluille. He laativat asiasta tarvittavat tiedotteet yhteistyössä vastuutahojen kanssa. Asiasta antavat tiedot vain erikseen sovitut henkilöt.
5. Tilanteesta tulee keskustella työyhteisössä avoimesti siinä laajuudessa kuin se kulloisessakin tilanteessa on mahdollista. Esim. jos väärinkäytös johtaa henkilön irtisanomiseen, keskustelu on yleensä parempi vaihtoehto kuin se, että henkilöstö tulkitsee itse tapahtunutta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

8 Liite, Valtuustokysymys
30.1.2023

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 127

Valtuustoaloite: Avantuintipaikan järjestäminen Karistoon KV

2200/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vt. liikuntajohtaja Markku Ahokas, p. 044 416 3629

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 22.03.2023

§ 31

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä 8.3.2021:

”Avantouintipaikan järjestäminen Karistoon

Kariston asuinalue on kasvanut vuodesta 2004 asti alue kerrallaan ja on tällä hetkellä noin 2850 asukkaan puukaupunkikylä. Asukkaat ovat pääosin tyytyväisiä ja tonteille on jatkuvaa kysyntää.

Keväällä 2020 tehtiin karttakysely Kariston alueen kehittämisestä. Vastauksia saatiin paljon ja lähes 500 vastaajaa kertoi ajatuksensa kehittämiskohteista. Karistoon toivottiin erityisesti lähikauppaa ja lisää liikuntapaikkoja. Kehitettäväksi oli merkitty myös muun muassa uimaranta ja kanavarannan alue. Karistolaisissa onkin nyt herännyt toivomus avantouintipaikan saamisesta esimerkiksi rannan vieressä olevan laiturin pätyyn.

Perustelut

Suomessa harrastaa säännöllisesti avantouintia noin 150 000 ihmistä ja harrastus on ollut nousussa varsinkin tänä talvena.

Tutkimusten mukaan avantouinti parantaa verenkiertoa ja kudosten aineenvaihduntaa, se hidastaa solujen vanhenemista ja säilyttää esimerkiksi ihon kimmoisuutta. Lisäksi säännöllisesti uivien perusverenpaine laskee merkittävästi.

Oulun yliopiston vuonna 2019 julkaistun tutkimusraportin mukaan säännöllinen avantouinti lisäsi uimareiden veren dopamiinin ja endorfiinin määrää, mikä on yhteydessä masentuneisuuden ja stressin vähenemiseen. Eli avantouimareiden stressinsietokyky kohenee.

Avantouinti on luonnollinen stressi- ja mielialalääke. Myös tiettyjä kiputiloja ja turvotusta voi tutkitusti torjua kylmälaitteiden avulla.

Säännöllinen avantouintiharrastus on osa hyvää elämäntapaa ja terveyttä edistävää elämäntyyliä, mikä osaltaan tukee henkilökohtaista työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

Aloite

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä ehdottaa, että Lahden kaupunki selvittää yhdessä Lahden Avantouimarit ry:n sekä Kariston Asukasyhdistys ry:n kanssa mahdollisuudesta perustaa Kariston rantaan avantouintipaikka, sekä mahdollisesti sauna ja/tai pukeutumistila.

Vastauksena aloitteeseen esitetään seuraavaa:

Avantouinnin terveydelliset vaikutuksen ovat ilmeiset. Aloitteessa esitettyjen tutkimuksien lisäksi talviuinnin positiivisista terveysvaikutuksista on raportoitu mm. Suomen Ladun TNS Gallupilla vuonna 2010 teettämässä kyselyssä, Oulun yliopiston vuonna 2019 julkaisemassa tutkimusraportissa ja Suomen Ladun 2021 syksyllä toteutetussa talviuintikyselyssä.

Ehdotetulla talviuintipaikalla sijaitsee Kariston pieni uimaranta, joka siirtynee vuoden 2024 aikana kaupunkiympäristön hoidettavaksi. Tällä hetkellä ranta-alueesta vastaa liikuntapalvelut ja rannan viheralueista vastaa kaupunkiympäristö. Ranta on lapsiystävällinen ja suosittu perheiden virkistytymispaikkana. Talviuintipaikaksi Kariston uimaranta ei kuitenkaan sovellu rannan mataluuden vuoksi.

Lahdessa sijaitsevien talviuintipaikkojen toiminnasta vastaa Lahden Avantouimarit ry. Talviuintipaikkoja on yhdistyksen hallinnassa

Möysässä Joutjärven rannalla, Mytjäisissä Mytjäisen lammen rannalla sekä Mukkulassa Vesijärven rannalla. Liikuntapalvelut on käynyt keskustelua Lahden Avantouimarit ry:n kanssa heidän mahdollisuuksistaan ottaa uusia talviuintipaikkoja osaksi yhdistyksen toimintaa. Avantouimarit ry on ilmoittanut, että heillä ei ole resursseja ottaa enempää talviuintipaikkoja hoitaakseen, koska paikkojen hoitaminen vaatii paljon aineellisia ja taloudellisia resursseja. Yhdistyksen tavoitteena on pitää nykyisten talviuintipaikkojen palvelutaso mahdollisimman hyvänä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

9 Valtuustoaloite: Avantouintipaikan järjestäminen Karistoon

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 128

**Valtuustoaloite: Vartiointipalvelujen oston lainmukaisuus ja säästöjen
tarkoituksenmukaisuus KV**

598/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Turvallisuuspäällikkö Antti Prepula, p. 044 416 3812

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Oskari Päätalo, Elisa Lientola ja Anna Kaisa Kupiainen
30.1.2023:

”Aloite vartiointipalvelujen oston lainmukaisuudesta ja säästöjen
tarkoituksenmukaisuudesta

Lahden kaupunki ostaa yksityisiltä vartiointiliikkeeltä vartiointipalvelua.
Tässä aloitteessa ehdotamme palveluostojen tarkastelemista

lainmukaisuuden ja säästöjen toteutumisen näkökulmasta. Keskitymme arvioimaan asiaa Palvelutorin ja pääkirjaston suhteen.

Toimittaja Eevi Karvinen selvitti Iltalehdessä 17.1.2023 julkaistussa artikkelissaan ex-vartijan havaintoja Securitasin esimiestasolta tulevista laittomista ohjeistuksista. Ex-vartijan mukaan ihmisiä ja ihmisryhmiä on leimattu ”häiriköiksi”, ja heidät on poistettu tilasta katteettomaan häiriökäyttäytymiseen vedoten. ”Esimiehet halusivat usein poistattaa tiloista laitapuolen kulkijoita ja narkomaaneja, olivat nämä sitten syyllistyneet mihinkään tai eivät”, artikkelissa Mikoksi nimetty ex-vartija kuvaa. Artikkelissa sivutaan myös turvallisuusosalta paljastunutta ”rehottavaa rasismia”.

Artikkelin ex-vartijan kokemukset on kauppakeskuksista, jotka ovat lain mukaan ns. puolijulkisia paikkoja. Tämän artikkelin ja monien muiden viimeaikoina julkiseen keskusteluun nousseiden vartijoiden väärinkäytösten myötä on syytä tutkia, miten samat vartiointiliikkeet toimivat kaupungin tiloissa. Lahden Trion Palvelutorin kaupungin virastotilat ovat kauppakeskusten sijaan lain tarkoittamia täysin julkisia paikkoja, joihin kaikkien on päästävä. Vartiointipalvelut näihin virastotiloihin ja pääkirjastoon on toteutettu palveluostoina. Lain mukaan myös kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa (Laki yleisistä kirjastoista 2016/1492 § 10). Kaupungilla on vastuu henkilöstöstä ulottuu myös ulkoistettuihin palveluihin.

Tämän ohella on huomioitava, että koska vartijat koulutetaan ensisijaisesti turvaamaan omaisuutta ja liiketoimintaa, on oletettavaa, että yksityisten vartiointiliikkeiden vartijoiden koulutuksen takaama syrjinnän kieltävän yhdenvertaisuuslain 1325/2014 ja hyvän hallinnon periaatteiden tuntemus on puutteellinen julkisten tilojen avoimuutta, ihmisiin suhtautumista ja palvelujen käyttöä koskevien määräysten suhteen.

Lahden kaupungin arviointikertomuksessa 2021 todetaan ulkoistetuista vartiointipalveluista seuraavaa:

“Kaupungin kirjasto- ja tietopalveluja käsitelleessä arviointikokouksessa puolestaan tuli esiin se, että pääkirjasto joutui luopumaan omista vahtimestareista jo vuonna 2015. Tarvittavat turvapalvelut ostetaan vartiointiliikkeeltä erillisiin hälytyskäynteihin perustuen. Varsinkin pääkirjastossa on usein järjestyshäiriöitä, koska kirjaston on oltava avoin oleskeluympäristö kaikille. Henkilökunnalla oli turvallisempi työympäristö omien vahtimestareiden aikana. Omista vahtimestaripalveluista luopumisella saatu säästö on lautakunnan saaman selvityksen mukaan hyvin marginaalinen.”

Tarkastuslautakunta jätti arviointikertomuksessaan kaupungille suosituksen selvittää omien vahtimestareiden käyttöön palaamista pääkirjastossa.

Aloitteessamme ehdotamme, että selvitys kaupungin tilojen vartiointipalvelujen ulkoistamisesta tehdään. On selvitettävä, toteutuuko palveluostoissa yhdenvertaisuuskin mukaiset määräykset. Lisäksi selvityksessä on tarkasteltava säästöjen toteutumista verrattuna omiin vahtimestareihin huomioiden myös yksityisten vartiointiliikkeiden kalliit hälytyskäynnit.

Mikäli selvityksessä todetaan, että palveluostoilla ei saavuteta tarkoitettuja säästöjä tai että yhdenvertaisuuskin noudattamista ei pystytä varmistamaan, olisi omien vahtimestarien palauttaminen perusteltua. Kaupungin omiksi vahtimestareiksi voitaisiin valikoida henkilöitä, joilla on kokemusta ja asiantuntemusta kohdata esimerkiksi vammaisia, päihteiden käytön haitoista kärsiviä, ja eri kulttuureista tulevia ihmisiä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa vartiointipalvelujen oston lainmukaisuudesta ja säästöjen tarkoituksenmukaisuudesta keskitytään vastauksessa aloitteen mukaisesti Palvelutoriin ja ensisijaisesti pääkirjastoon.

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015, jatkossa LYTP) kuvaa vartijan tehtäviä seuraavasti:

- *vartioimistehtävällä* tarkoitetaan omaisuuden vartioimista, henkilön koskemattomuuden suojaamista sekä vartioimiskohteeseen tai toimeksiantajaan kohdistuneen rikoksen paljastamista samoin kuin näiden tehtävien valvomista;
- *myymälätarkkailulla* vartioimistehtävää, jossa vartioidaan myymälässä myytävää omaisuutta;
- *henkivartijatehtävällä* vartioimistehtävää, jossa suojataan tietyn henkilön koskemattomuutta;
- *arvokuljetustehtävällä* vartioimistehtävää, jossa vartioidaan kuljetettavana olevaa arvo-omaisuutta

Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:n mukaan:

”Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.”

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 §:n mukaan: *"Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia."* Kesäkuussa 2023 voimaan tulevan lakimuutoksen mukaan viranomaisen on lisäksi arvioitava, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin.

Palvelujen hankinta

Yhdenvertaisuusvaltuutettu edellyttää vartioimisliikkeeltä yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista, koska vartioimisliike suorittaa julkisia hallintotehtäviä. Palvelutehtävissään turvallisuusalan toimijoiden tulee myös valvoa, ettei syrjintää tapahdu.

Lahden kaupunki ostaa vartioimispalveluja Securitas Oy:ltä, joka huomioi yhdenvertaisuuslain mukaiset velvoitteet toimintaansa koskevassa ohjeistuksessa. Ohjeistuksella viitataan muun muassa yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain kohtiin:

- 15 § Vartijan oikeus vartioimisalueelle pääsyn estämiseen ja alueelta poistamiseen
- 16 § Vartijan kiinniotto-oikeus ja oikeus turvallisuustarkastukseen
- 17 § Voimakeinojen käyttö
- 41 § Pääsyn estäminen
- 42 § Henkilön poistaminen ja kiinniottaminen
- 43 § Säilöissäpito aluksella ja yleisötilaisuudessa
- 45 § Rikoksesta epäillyn kiinniottaminen
- 46 § Turvallisuustarkastus
- 47 § Kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottaminen
- 48 § Voimakeinojen käyttö.

Kaupungille vartiointipalveluja tuottava yhtiö käsittelee yhdenvertaisuutta kahtena osa-alueena eli yhdenvertaisuus työpaikalla ja yhdenvertaisuus palveluissa kolmansia osapuolia kohtaan. Securitas seuraa yhdenvertaisuuden toteutumista. Arviointi suoritetaan vuosittain.

LYTP 74 §:ssä säädetään: *"Turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijalla on oltava palveluksessaan yksi tai useampi vastaava hoitaja, jolla on Poliisihallituksen myöntämä voimassa oleva hyväksyminen kyseisen turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavaksi hoitajaksi. Poliisihallitus määrää vastaavien hoitajien lukumäärän lupaa edellyttävän toiminnan laajuuden, toimipaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Poliisihallitus määrää myös vastaavien hoitajien vastualueet."*

Vastaavan hoitajan tehtävänä on vastata siitä, että luvan haltijan toimintaa tai liikettä hoidetaan säädösten mukaisesti. Vastaavan hoitajan toiminnalle on omat koulutusvaatimuksensa. Lisäksi poliisi valvoo vartioimisliikkeen toimintaa.

Poliisilaitos valvoo myös vartijoita. Poliisilaitos antaa vartijaksi hyväksytylle vartijakortin. Vartijan on pidettävä kortti vartioimistehtävissä mukana. Poliisilaitos voi peruuttaa vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi tai turvasuojaajaksi hyväksymisen kokonaan tai määrääjäksi.

Vahtimestareiden osalta ei ole olemassa vastaavia säädöksiä tai valvontatoimia. Vahtimestarille ei ole säädöksissä asetettu koulutus- tai esimerkiksi luotettavuusedellytyksiä.

Vahtimestaripalvelut keskitettiin Servioon sen aloittaessa 1.4.2014. Vahtimestaripalvelua ostetaan nyt Päijät-Hämeen laitoshuoltopalvelulta.

Kirjasto

Kun pääkirjaston vahtimestareista aikanaan kaupungin päätöksellä luovuttiin, vahtimestaripalvelua ostettiin jonkin aikaa Serviolta. Pian kävi kuitenkin ilmi, etteivät ostetut vahtimestaripalvelut vastanneet kirjaston tarpeita. Vaihtuvat vahtimestarit eivät pystyneet hoitamaan omille vahtimestareille aiemmin kuuluneita monipuolisia tehtäviä, eivätkä myöskään vastanneet kirjaston turvallisuuteen liittyviin tarpeisiin.

Koska kirjasto on tarkoitettu kaikille kuntalaisille, myös yhteiskunnassa esiintyvät ongelmat näkyvät nopeasti kirjastoissa. Usein haastavissa tilanteissa on tarvetta vähintäänkin vartijan toimintaoikeuksille ja usein jopa poliisin. Kirjastoissa siirryttiinkin ensin säännöllisiin vartijakierroksiin ja vartijoiden hälytyskutsupäivystykseen.

Myös lähikirjastoihin luotiin vartijahälytysmahdollisuus ongelmatilanteita varten. Ongelmien lisääntyessä pääkirjaston osalta päädyttiin vartijan läsnäoloon yhdessä vuorossa kaikkina viikonpäivinä, muina aikoina hälytyskutsua hyödyntäen. Lisäksi lähikirjastoissa on levottomampina aikoina turvauduttu tehostettuun vartiointiin. Vartijan läsnäolo on pääkirjastolla merkittävästi rauhoittanut tilannetta ja toiminut ongelmia ennaltaehkäisevästi. Vartijan hälytysmahdollisuus ja ajoittainen tehostettu vartiointi on tärkeää myös lähikirjastoille, joissa usein työskennellään iltaisin yksin.

Kirjasto on parhaillaan tehnyt turvallisemman tilan periaatteita ja kuullut myös erilaisia asiakasryhmiä periaatteiden tekemisen yhteydessä. Näissä kuulemisissa tuli ilmi, että myös monet päihiteitä käyttävät asiakkaat kokivat vartijoiden läsnäolon lisäävän turvallisuuden tunnetta, eikä yksikään asiakasryhmä kokenut vartijan läsnäoloa ongelmallisena.

Kirjaston käyttämä vartiointiliike on sitoutunut kirjastolain noudattamiseen sekä kirjaston turvallisemman tilan periaatteisiin, eivätkä vartijat poista asiakkaita tiloista omasta aloitteestaan vaan aina kirjastohenkilökunnan kanssa neuvotellen. Jokainen kirjaston vartija perehdytetään näihin periaatteisiin.

Jos pääkirjaston vartiointi haluttaisiin korvata seitsemänä päivänä viikossa vahtimestareilla, se edellyttäisi vähintään kolmen kokoaikaisen vahtimestarin palkkaamista. Lisäksi lähikirjastojen turvallisuus tulisi yhä turvata vartijahälytysmahdollisuudella, ellei sitten esimerkiksi monitoimitaloihin palkattaisi ilta-aikaan läsnä olevaa vahtimestaria, joka vastaisi myös kirjaston turvallisuudesta. Usein kirjastoissa vastaan tulevat ongelmatilanteet ovat kuitenkin sellaiset, että ne edellyttävät vartijaa, eivätkä vahtimestarin oikeudet riitä. Tämä todennäköisesti lisäisi tarvetta poliisin paikalle kutsumiseen ja samalla pitkittäisi tilannetta.

Tällä hetkellä vartijapalveluiden käyttö erillisestä hälytyksestä on kirjaston mittakaavassa taloudellisesti tehokkain tapa hoitaa kirjastojen turvallisuustarpeet. Lisäksi pääkirjastolla on painopisteajankohtina käytössä läsnäoloon perustuvaa paikallisvartiointia. Eräs vaihtoehto olisi palkata pääkirjastolle aina aukioloaikoina aulavastaanotossa toimiva vartija, mutta ratkaisu olisi kalliimpi. Tällöin vartija voisi toimia myös muissa tehtävissä, kuten neuvonnassa ja muissa aulatehtävissä.

Palvelutori

Palvelutorilla ei ole vartijaa. Palvelutorilla on LYTP:n mukainen poliisin ja rajavartiolaitoksen avuksi asetettu järjestyksenvalvoja, jota koskee eri säädökset mitä vartijaa.

LYTP 28 §:ssä todetaan: *"Jos järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen ei muulla tavalla ole tarkoituksenmukaista sekä järjestyksen ja*

turvallisuuden ylläpitäminen sitä perustellusta syystä edellyttää, alueen tai paikan tai kulkuneuvon lähtöpaikan poliisilaitos voi lisäksi antaa luvan asettaa järjestyksenvalvojia poliisin tai rajavartiolaitoksen avuksi:

- 1) terveyden- tai sosiaalihuollon toimipisteeseen koulukoteja tai lastensuojelulaitoksia lukuun ottamatta terveyden- tai sosiaalihuollon toimipisteen haltijan hakemuksesta;*
- 2) Kansaneläkelaitoksen toimipisteeseen Kansaneläkelaitoksen hakemuksesta;*
- 3) työ- ja elinkeinotoimistoon työ- ja elinkeinotoimiston hakemuksesta;*
- 4) kauppakeskukseen kauppakeskuksen haltijan hakemuksesta;*
- 5) liikenneasemalle liikenneaseman haltijan hakemuksesta;*
- 6) satamaan sataman haltijan hakemuksesta;*
- 7) lentopaikkaan lentopaikan haltijan hakemuksesta;*
- 8) joukkoliikenteen kulkuneuvoon kulkuneuvon haltijan hakemuksesta; tai*
- 9) kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetussa laissa (746/2011) tarkoitettuun vastaanotto- ja järjestelykeskukseen keskuksen haltijan tai Maahanmuuttoviraston hakemuksesta.”*

LYTP 41 §:ssä säädetään, ettei 28 §:ssä tarkoitettulla järjestyksenvalvojalla ei ole oikeutta pääsyn estämiseen. Toisin sanoen Palvelutorin alueelle tulevaa henkilöä ei estetä saapumasta.

Mutta henkilö saadaan poistaa LYTP 42 §:n mukaisesti henkilö, joka:

- ”1) päihtyneenä häiritsee järjestystä tai muita henkilöitä;*
- 2) vaarantaa turvallisuutta;*
- 3) uhkaavasti esiintyen, meluamalla, väkivaltaisuudella taikka muulla käyttäytymisellään häiritsee järjestystä; tai*
- 4) oleskelee alueen yleisöltä suljetussa osassa ilmeisen oikeudettomasti.*

Jos paikalta poistaminen on ilmeisesti riittämätön toimenpide eikä häiriötä tai vaaraa voida muutoin poistaa, järjestyksenvalvojalla on oikeus

ottaa henkilö kiinni, jos kiinniottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinniotettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun.”

Palvelutorilla on käytössä linjaus, jossa asiointi sallitaan ja mahdollistetaan päihtyneenä. Asiaan reagoidaan, mikäli tilanne muuttuu sellaiseksi, jossa asiointi ei ole asiallista, aiheuttaa häiriötä tai vaaraa henkilöstölle tai muille asiakkaille. Ajatuksena on häiriöttömän ja turvallisen ympäristön mahdollistaminen niin asiakkaille kuin työntekijöille.

Palvelutori edellyttää vartioimisliikkeeltä osaamista julkishallinnon sekä kauppakeskusten toimintaympäristöistä. Palvelutorin järjestyksenvalvontaa koskee myös vartijoilta edellytetty Securitaksen yhdenvertaisuussuunnitelma. Poliisin ja rajavartiolaitoksen avuksi asetetulla järjestyksenvalvojalla tulee olla sekä vartijan että järjestyksenvalvojan koulutukset sekä poliisin myöntämät luvat edellä mainittuihin tehtäviin.

Vartioimisliike suunnittelee turvallisuuspalveluiden toteuttamisen yhdessä Palvelutorin toiminnot ja muuttuvat tarpeet etukäteen huomioiden. Järjestyksenvalvojan laatimat tapahtumaraportit toimitetaan Palvelutorille.

Palvelutorin järjestyksenvalvoja toimii asiakaspalvelussa ohjaten ja neuvoen tiloissa asioivia. Järjestyksenvalvoja kouluttaa yhdessä muiden vartioimisliikkeen henkilöstön kanssa Palvelutorin henkilöstöä muun muassa turvallisuuskävelyin ja koulutuksin sekä järjestää harjoituksia. Järjestyksenvalvoja on osa kauppakeskuksen turvallisuusorganisaatiota, joka näkyy esimerkiksi palohälytysten aikaisena toimintana. Järjestyksenvalvojan tehtävä on vahvasti asiakaslähtöistä, huomioiden Palvelutorin kokonaisvaltainen turvallisuus.

Johtopäätös

Valtuustoaloitteessa mainitaan: *"Aloitteessamme ehdotamme, että selvitys kaupungin tilojen vartiointipalvelujen ulkoistamisesta tehdään. On selvitettävä, toteutuuko palveluostoissa yhdenvertaisuuskin mukaiset määräykset. Lisäksi selvityksessä on tarkasteltava säästöjen toteutumista verrattuna omiin vahtimestareihin huomioiden myös yksityisten vartijointiliikkeiden kalliit hälytyskäynnit."*

Kaupunki on kilpailuttanut vartioimispalvelut ja puitesopimus on voimassa 1.4.2022 - 31.3.2025. Sopimuksen purkamiselle ei ole tällä hetkellä perusteita. Palveluostossa toteutuvat yhdenvertaisuuslain säännökset.

Vahtimestaripalvelujen ja vartioimisliikepalvelujen ostohinta kaupungille on lähes sama, johtuen työntekijöiden samantasoisesta palkkarakenteesta. Aiempien selvitysten mukaan vartijan käyttäminen kokoaikaisesti on kustantanut kaupungille hivenen vähemmän mitä vahtimestaripalvelun ostaminen.

Sopimuksen mukainen vartijan hälytyskäynti pääkirjastossa on kaupungille kohtuullinen. Vahtimestaripalvelut eivät sisältäisi hälytyskäyntipalvelua.

Kaikenikäisten asiakkaiden pahoinvointi, samoin kuin päihdeongelmien haitat, näkyvät parhaillaan kirjastoissa, mikä on johtanut joidenkin kirjastojen omatoimipalveluajan rajoittamiseen ja aiheuttanut paljon haasteita myös palveluajalla. Vartijahälytyksen mahdollisuus on tärkeä palvelu niin henkilökunnalle kuin kirjaston asiakkaille, ja jos keskustelemalla ei päästä toivottuun lopputulokseen, asiakkaan poistaminen tilasta on silloin välttämätöntä. Vartijalla on LYTP:n mukaisesti laillinen oikeus poistaa henkilö kohteesta, mutta vahtimestarilla ei tätä lain suojaamaa oikeutta ole.

Palvelutorilla tilanteet rauhoittuvat yleensä silloin, kun järjestyksenvalvoja saapuu lähettyville. Samalla asioiden hoitaminen Palvelutorilla mahdollistuu.

Ongelmatilanteita pyritään Palvelutorilla ja kirjastoissa ratkaisemaan sekä ennaltaehkäisemään monipuolisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja tilasta poistaminen on aina viimeinen ratkaisu. Toisinaan tilanne on kuitenkin sellainen, että henkilökunnan ja muiden asiakkaiden turvallisuuden vuoksi asiakas on poistettava. Useimmiten poistettava on voimakkaasti päihtynyt ja asiattomasti käyttäytyvä.

Vahtimestaripalvelun ja vartiointi-/järjestyksenvalvontapalvelun toimivaltuuksissa sekä viranomaisvalvonnassa on merkittävät erot. Täten kaupungin tulee käyttää niin kirjastossa kuin palvelutorilla LYTP:n mukaisia palveluja, ei yleisillä kansalaisten oikeuksilla varustettua vahtimestaripalvelua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Vartiointipalvelujen oston lainmukaisuudesta ja säästöjen
- 0 tarkoituksenmukaisuudesta 30.1.2023

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 129

Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen purkaminen KV

11581/00.00.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023,

- purkaa Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen 1.1.2023 lukien,

- toteaa, että kuntayhtymäliikelaitoksen irtain omaisuus, lomapalkkavelka, sopimukset ja vastuut siirtyvät hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuoltoja ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta

annetun lain mukaisesti,

- toteaa, että kuntayhtymäliikelaitokseen ennen aikaa 1.1.2023 kohdistuvat saatavat, velat, rahoitusarvopaperit ja rahat/pankkisaamiset jäävät luovuttavalle organisaatiolle sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain mukaisesti

- päättää, että liiton tulee tehdä loppuselvitys kuntayhtymäliikelaitoksen nettovarallisuudesta, kun tilinpäätös 2022 on valmistunut. Kunnille palautetaan loppuselvityksen ylijäämä ja alijäämä laskutetaan kunnilta yhteistoimintasopimuksessa sovitun mukaisesti."

Perusteluosa

Maakuntavaltuuston 2.12.2022 pöytäkirjanote §19 "Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen purkaminen":

"Päijät-Hämeen liiton maakuntavaltuusto hyväksyi 18.11.2002 liiton puolesta Päijät-Hämeen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen. Sopimusosapuolina olivat Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupungit sekä Artjärven, Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölan, Nastolan, Padasjoen ja Sysmän kunnat.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan alueellisen pelastustoimen hallinnosta vastaa Päijät-Hämeen liitto, jonka ylläpitämä Päijät-Hämeen pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta maakunnan alueella. Pelastustointa hoidetaan liikelaitoksena liiton hyväksymän Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtosäännön ja muiden liiton säännösten mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksen mukainen pelastuslaitoksen toiminta alkoi 1.1.2004.

Maksuosuusperusteet muutettiin asukasluvuun perustuvaksi ja Iitin kunta lisättiin sopimusosapuoleksi yhteistoimintasopimukseen maakuntavaltuuston kokouksessa 3.12.2020.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus

Eduskunta on hyväksynyt sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti.

Laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021

Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Laissa pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) säädetään järjestämisvastuusta pelastustoimessa. Lain mukaan hyvinvointialue vastaa pelastustoimen järjestämisestä alueellaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (616/2021) sisältää määräykset pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden (23 §), lomapalkkavelan (24 §), sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle (25 §) sekä omaisuusjärjestelyjä koskevista kirjauksista kunnan ja hyvinvointialueen kirjanpidossa (42 §).

23 § Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen

hyvinvointialueelle ”Hyvinvointialueelle siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. ”

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueelle siirtyvästä irtaimistosta ei makseta kunnalle korvausta. Irtaimiston poistuminen katetaan kunnan peruspääomaa alentamalla 42 §:n mukaisesti. Pelastuslaitoksella ei ole omassa pääomassa peruspääomaa. Pelastuslaitoksen oma pääoma koostuu edellisten tilikausien sekä tilikauden ylijäämästä ja tätä voidaan ”vastaparina” irtaimiston siirrossa.

24 § Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka ”Hyvinvointialueelle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2023 kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen sekä opiskeluhuollon henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.”

Sote-uudistuksessa on linjattu, että kunnat eivät erikseen maksa hyvinvointialueille vuoden vaihteessa 2022–2023 erääntyvää lomapalkkavelkaa. Hyvinvointialueet vastaavat lomapalkasta ja vastuu sisältyy hyvinvointialueille siirtyvään rahoitukseen. Pelastuslaitoksen lomapalkkavelkaa ei makseta, vaan velka lisätään omaan pääomaan.

25 § Kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen hyvinvointialueelle ”Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2023, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 26 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi, siirry:

1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä;

2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle. Jos kunta on toiminut ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtoa joko voimassa olevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.”

42 §

Omaisuusjärjestelyjä koskevat kirjaukset kunnan ja hyvinvointialueen kirjanpidossa ”Edellä 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueisiin kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta toisin päätä.

Hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka kirjataan peruspääomaan. Hyvinvointialueella omaisuuden ja velkojen siirto kirjataan asianomaisiin omaisuus- ja velkaeriin sekä peruspääomaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut siirrot kirjataan kunnan tilinpäätöksen mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Kirjanpitolausuntokunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän pykälän soveltamisesta.”

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Maakuntavaltuuston ja jäsenkuntien tulee tehdä päätös
kuntayhtymäliikelaitoksen purkamisesta ja loppuselvityksen
ajankohdasta.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Päijät-Hämeen liitto

Liitteet

- 1 Maakuntavaltuuston 2.12.2022 pöytäkirjanote §19 Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- 1 kuntayhtymäliikelaitoks

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 130

Yhteistyöpöytäkirja hyvinvointialueen, Päijät-Hämeen kuntien ja maakuntaliiton strategisen johtamisen yhteensovittamisen periaatteiksi

1652/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhteistyöpöytäkirjan hyvinvointialueen, Päijät-Hämeen kuntien ja maakuntaliiton strategisen johtamisen yhteensovittamisen periaatteiksi.

Käsittely

I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen, valtuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ja jäsen Erkki Nieminen ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.

I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen, valtuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk ja jäsen Erkki Nieminen poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Lainsäädäntö asettaa kuntien ja hyvinvointialueiden välille laajan yhteistyövelvoitteen, josta on säädetty mm. hyvinvointialueissa 14

§:ssä (neuvotteluvelvoite valtuustokausittain), sekä laissa sosiaali- ja terveyshuollon järjestämiseksi 612/2021. Lisäksi aluekehittämisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä ja muussa erityislainsäädännössä on paljon yhteistyövelvoitteita. Tästä johtuen aloitettiin syksyllä 2022 yhteistyöpöytäkirjan valmistelu kokoonpanolla: Pekka Timonen (Lahden kaupunginjohtaja), Jari Parkkonen (Heinolan kaupunginjohtaja), Päivi Rahkonen (Hollolan kunnanjohtaja), Niina Pautola-Mol (maakuntajohtaja), Petri Virolainen (hyvinvointialuejohtaja) ja sihteerinä Tarja Parviainen (maakuntaliiton kuntayhteistyöpäällikkö).

Yhteistyöpöytäkirjan osapuolilla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Yhteistyöpöytäkirjalla sovitaan osapuolten välisen yhteistyön tekemisen tavoitteista ja pelisäännöistä sekä yleisten yhteistyörakenteiden ja toimintamallien periaatteista. Yhteistyöpöytäkirjan tarkoituksena on strateginen kumppanuus, jossa on määritelty myös operatiivisen tason yhteistyön rakenteita. Yhteistyöpöytäkirja on liitteenä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Päijät-Hämeen Liitto

Liitteet

- 1 Päijät-Hämeen kuntien, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ja Päijät-Hämeen liiton
- 2 välinen yhteistyöpöytäkirja

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 131

Muutoksia vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalilautakunnissa ja vaalitoimikunnissa

7562/00.00.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Hallintosihteeri Paula Ikonen p. 044 482 6898

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1) myöntää Marko Niskaselle eron 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) puheenjohtajan tehtävästä ja valita hänen tilalleen vaalilautakunnan jäsenen Tapio Koskisen,

2) myöntää Anja Kontolle eron 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) varapuheenjohtajan tehtävästä ja valita hänen tilalleen vaalilautakunnan varajäsenen Kimmo Nikulan,

3) myöntää Tero Ålanderille eron 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) varajäsenen tehtävästä ja valita hänen tilalleen

Raija Virkkusen,

4) nimetä Eeva Rautamäen 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) varajäsenen tehtävään,

5) nimetä Tuula Koposen 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) varajäsenen tehtävään,

6) nimetä Riitta Matikaisen 14. äänestysalueen (Lahden ruotsinkielinen koulu) varajäsenen tehtävästä jäsenen tehtävään.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 20.2.2023 asettanut vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten. Lautakuntien ja toimikuntien kokoonpanot eivät tuolloin olleet lopullisia, joten kaupunginhallitus täydentää lautakuntien ja toimikuntien kokoonpanoja.

Kaupunginhallitus päätti 27.3.2023 (111 §) delegoida 27.3.2023 päätöksen jälkeen vaalilautakuntiin tehtävät valinnat keskusvaalilautakunnan sihteerille ja hyväksyä niihin tehdyt muutokset vaalipäivän jälkeen.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on tehnyt edm. päätöksen 28.3.2023 ja asia tuodaan nyt kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

Ote valituille, ko. vaalilautakuntien puheenjohtajille,
keskusvaalilautakunta, Tiina Häyrinen

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 132

Lausunto hallinto-oikeudelle Koko Lahti Oy:n SVOP-rahastosijoitusta koskevasta valituksesta
15391/00.00.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan perusteluosan tekstin.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

II varapuheenjohtaja Mira Nieminen ilmoitti olevansa esteellinen.
Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.
II varapuheenjohtaja Mira Nieminen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt Lahden kaupunginhallitusta antamaan lausunnon [REDACTED] ja [REDACTED] tekemän valituksen johdosta. Valitus koskee kaupunginhallituksen päätöstä 30.1.2023 § 41, jossa kaupunginhallitus hylkäsi [REDACTED], [REDACTED] ja kolmen muun henkilön yhdessä tekemän oikaisuvaatimuksen, joka koski kaupunginhallituksen päätöstä 12.12.2022 § 459. Kyseisessä päätöksessä kaupunginhallitus oli päättänyt vahvistaa KOKO Lahti Oy:n omaa pääomaa / tasetta 400.000 eurolla. Summa päätettiin merkitä Koko Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastotilille (SVOP).

Valittajat vaativat päätöksen 30.1.2023 § 41 ja sitä edeltävän päätöksen 12.12.2022 § 459 kumoamista, koska katsovat päätöksen sisältäneen kiellettyä EU:n valtiontukea. Lisäksi valittajat vaativat täytäntöönpanokieltoa ja oikeudenkäyntikulujensa (600,00 euroa) korvaamista laillisine korkoineen.

Kaupunginhallitus viittaa valituksenalaisessa päätöksessä 30.1.2023 § 41 jo lausuttuihin perusteluihin. Asian valmistelussa on tehty perusteellinen valtiontukitarkastelu, kilpailuneutraliteettitarkastelu, kuntalain mukainen tarkastelu sekä vaikutusten ennakoarvointi. Lisäksi päätös on pitänyt sisällään yhtiön tasetarkastelun. Tarkastelujen pohjalta on katsottu, että SVOP-rahastosijoituksen toteuttamiselle ei ole esteitä. Valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

ote: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Koko Lahti Oy

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Liitteet

- 1 hallinto-oikeuden lausuntopyyntö, valitus KHn päätöksestä 30.1.2023
- 3 § 41

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 11.04.2023

§ 133

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Konserni- ja tilajaosto 20.3. ja 27.3.2023
- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 20.3.2023
- Kaupunkiympäristölautakunta 22.3.2023
- Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 22.3.2023
- Keskusvaalilautakunta 23.3.2023
- Tarkastuslautakunta 28.3.2023
- Lahden seudun jätelautakunta 30.3.2023

Muistio:

- Vammaisneuvosto 23.2.2023

Viranhaltijapäätökset:

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset
ajalta 11.3. – 6.4.2023

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 118, § 119, § 122, § 124, § 125, § 126, § 127, § 128, § 129, § 132, § 133

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 120, § 121, § 123, § 130, § 131

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan

saapuneeksi

puh. 03 814 2214

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan
päättymistä.